

Рівненський державний гуманітарний університет
Наукова бібліотека
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

***Бібліотека вищого
навчального закладу в
контексті сучасності***

(Збірник матеріалів
науково-практичної конференції
28 серпня 2008р)

Рівне 2008р.

УДК 027.7
ББК 78.34(4Укр)
Б 59

Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності:
збірник матеріалів науково-практичної конференції, 28 серпня 2008 р. /
ред. С.Н.Грипич, Г.П.Семенюк. – Рівне: РДГУ, 2008. – 62с.

Відповідальний за випуск:

Грипич С.Н. –
директор наукової бібліотеки
РДГУ

Комп'ютерна верстка:

Дзінько В.О. –
інженер-програміст

Рецензенти:

Ясьмо В.Д. –
кандидат педагогічних наук,
професор РДГУ

Ярошук В.П. –
директор Рівненської
державної обласної наукової
бібліотеки, кандидат
історичних наук

Збірник складений на основі матеріалів наукової конференції, проведеної науковою бібліотекою за участю кафедри бібліотекознавства і бібліографії РДГУ. До нього увійшли тексти доповідей, у яких детально розглядається діяльність університетської бібліотеки в контексті сучасності та перспектив її подальшого розвитку.

Затверджено науково-методичною радою бібліотеки РДГУ
Протокол № 8 від 18 вересня 2008р.
Рекомендовано до друку науково-методичною радою РДГУ
Протокол №2 від 12 листопада 2008р.

©Наукова бібліотека РДГУ
Рівне, вул. Остафова, 31

від традиційних карткових ПС не є виправданою. Лише в комплексі електронні та карткові каталоги взаємодоповнюють один одного, сприяють якісному довідково-бібліографічному обслуговуванню користувачів бібліотеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонов С.Г. О мастерстве редактирования / С.Г.Антонов // Мир библиогр. - 2004. - №5. - С.31-38.
2. Оністрат Н. Електронні та карткові інформаційно-пошукові системи бібліотеки: питання взаємодії / Н.Оністрат // Бібл. форум України. - 2007. - №2. - С.14-16.
3. Поліщук О. Редагування електронних каталогів – новий напрям підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів бібліотек / О.Поліщук // Бібл. форум України. - 2006. - №4.- С.27-30.
4. Скоробогатов В.М. Каталоги карточный и электронный: общее и особенное: диалог профессионалов / В.М.Скоробогатов, Э.Р.Сукиасян // Науч. и техн. б-ки. - 2005. - №12. - С.15-24.
5. Стерехова З. Пошуковий образ документа для електронного каталогу: ключове слово чи предметна рубрика? / З.Стерехова // Бібл. форум України. – 2007. - №1. - С.11-12.
6. Сукиасян Э.Р. Система каталогов и динамика развития современной библиотеки / Э.Р.Сукиасян // Науч. и техн. б-ки.- 2006. - №4. - С.18-33.

УДК: 027:004+027.24(477)

Н.В.МАРЧУК

*головний бібліограф наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету*

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ: ДОСВІД РОБОТИ

***Резюме.** В статті розглядається досвід роботи довідково-інформаційного відділу по впровадженню електронних інформаційних технологій.*

***Ключові слова:** інформаційні технології, автоматизація бібліотечних процесів.*

Для задоволення потреб сучасного читача/користувача, забезпечення оперативного доступу до всіх бібліотечно-інформаційних ресурсів, як власного виробництва, так і придбаних, бібліотекам сьогодні необхідно освоювати і застосовувати сучасні досягнення в галузі інформаційних, комунікативних і мультимедійних технологій. Одним із основних завдань нашої бібліотеки завжди було і є оперативне забезпечення доступу до інформації та знань всіх наших користувачів у відповідності до їх інформаційних запитів на різних носіях.

Навесні 2002 року в нашій університетській бібліотеці розпочалось широке запровадження комп'ютерних технологій в головні бібліотечні, інформаційні та управлінські процеси на основі програмного забезпечення „УФД/Бібліотека”. Працівники бібліотеки провели велику роботу по освоєнню програми. Разом з її авторами-розробниками із Києва і відпрацьовували її на робочих місцях.

В бібліотеці створено локальну мережу, що налічує 9 ПК з власним потужним сервером і виходом в Інтернет.

Сьогодні структура інформаційних послуг, що надаються бібліотекою в автоматизованому режимі наступна:

- вільний доступ читачів до електронного каталогу (крім нових надходжень документів ЕК включає записи ретроконверсії каталогів);
- вільний доступ користувачів до повнотекстової правової БД „Консультант”;
- доступ до глобальних ресурсів Інтернет.

Запровадження новітніх інформаційних технологій вплинуло на модернізацію інформаційно-бібліографічної діяльності бібліотеки. У відділі створено два сектори:

- інформаційно бібліографічного обслуговування;
- наукової бібліографії та редакційної роботи.

Встановлення в читальному залі автоматизованого робочого місця забезпечило фізичний доступ читачів до електронних носіїв інформації навчального та наукового характеру, дало можливість працювати з ЕК бібліотеки, а також повнотекстовою БД „Консультант”. Читачі відразу оцінили переваги у роботі з електронними носіями інформації, тому що використання ЕК забезпечує максимальну оперативність, повноту і точність в довідково бібліографічному обслуговуванні, розширює спектр варіантів пошуку джерел інформації. Хоча, слід відмітити, що в наших умовах ми не можемо відмовитись від ведення традиційної СКС, тому що сьогодні

ми маємо велику кількість відвідувань, а одне автоматизоване робоче місце не може задовільнити всіх потреб читачів.

Провідне місце в роботі відділу займає створення власних електронних ресурсів, зокрема БД: систематичної картотеки статей, картотеки наукових праць викладачів РДГУ, тематичних списків та бібліографічних покажчиків.

Систему бібліографічних посібників різних типів і видів у паперовому і електронному вигляді наукова бібліотека РДГУ почала формувати відразу ж після запровадження програми „УФД/Бібліотека”. Нині галузеву систему бібліографічної продукції представлено науково-допоміжними й рекомендаційними, поточними й ретроспективними, галузевими, тематичними й персональними посібниками.

Ретроспективні бібліографічні посібники представлено такими покажчиками:

- „Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)” (2001). Цей бібліографічний покажчик є універсальним за змістом. Допоміжний апарат складається з іменного, покажчику назв, хронологічного та покажчику місць видань.

Тематичні бібліографічні покажчики:

- „Проблеми виховання в сучасному вимірі” (2001);
- „Педагогічні інновації: теорія і практика” (2002);
- „Проблеми дошкільного виховання” (2003);
- „Гендерні дослідження на межі тисячоліть” (2003);
- „Модернізація освіти” (2003);
- „Громадянське виховання дітей та молоді: інноваційний підхід” (2004);
- „Формування парадигми самосвідомості у психологічній науці” (2004);
- „Соціалізація особистості як психологічна проблема” (2005);
- „Документно-інформаційні ресурси” (2006) ;
- „Україна і Болонський процес” у 2-х вип. (2006);
- „Акмеологія - нова якість освіти” (2006);
- „Дидактичні технології у вищих навчальних закладах ” (2006);
- „Використання електронних технологій – зростання іміджу сучасної бібліотеки” (2007);
- „Педагогіка вищої школи” (2007) та ін.

Окрему групу бібліографічних посібників бібліотеки становлять бібліографічні покажчики про життя і діяльність видатних педагогів, психологів, письменників:

- „Педагогіка великого українця” (До 125-річчя від дня народження Григорія Вашенка) (2003);
 - „Український Гомер ХХІ століття” (Про життя та творчість Уласа Самчука) (2005);
 - „Зигмунд Фрейд та теорія і практика психоаналізу” (2006);
 - „Павлов І.П. та псих і педагогіка ХХІ століття” (2006);
 - „Лев Виготський: культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій і вчення про особистість” (2006);
 - „Педагогічне мислення в контексті методичної спадщини А.С.Макаренка і сучасної педагогіки” (2008);
- Серію персональних бібліографічних покажчиків „Академіки, доктори наук, професори РДГУ” представлено такими випусками:
- „Анатолій Миколайович Воробйов” (2006);
 - „Павелків Роман Володимирович” (2006);
 - „Сяський Андрій Олексійович” (2006);
 - „Лико Дарія Василівна” (2007);
 - „Мосієвич Олександр Степанович” (2007);
 - „Колупаєв Борис Сергійович” (2007).

Ці бібліографічні покажчики сприяють проведенню наукових досліджень, пропагують наукові досягнення вчених-педагогів.

Не зважаючи на дотримання загальних вимог у створенні бібліографічних покажчиків, кожен з них має свої особливості.

Поточну бібліографічну продукцію представлено в інформаційному бюлетені „Нові надходження літератури”, а саме такими серіями:

- Педагогіка;
- Психологія;
- Мовознавство;
- Літературознавство;
- Історія;
- Економіка. Політика. Право;
- Природничо-наукова література;
- Інформатики і обчислювальна техніка.

Крім цих посібників підготовлено і випущено 8 випусків щорічника „Періодичні видання бібліотеки РДГУ” (2001-2008рр.).

Також працівниками бібліотеки підготовлено і випущено 3 частини покажчика „Наукові праці РДГУ” в які включено бібліографічні описи статей, надрукованих у збірнику наукових записок РДГУ „Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти”. Крім авторського, посібник має предметний покажчик та покажчик персоналій.

Своєрідним літописом наукової діяльності гуманітарного університету став перший випуск посібника „Друковані праці РДГУ за 2005 рік”. Такий щорічник дає можливість отримати інформацію про наукові публікації викладачів університету. В стадії завершення робота над другим випуском цього посібника. Він уже мав бути готовим, але, на жаль, нас підводить техніка. Комп’ютери мають недостатній обсяг пам’яті, вони вже дещо застаріли. потрібна нова техніка.

Також необхідно, щоб бібліографічна продукція, яка є інформаційним ресурсом нашої електронної бібліотеки, була розміщена на власному Web- сайті.

В перспективі нам потрібно також працювати над створенням корпоративного електронного каталогу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алешин Л.И. Автоматизация в библиотеке: учебн. пособие . – М.: Изд-во МГУКИ: ИПО Профиздат, 2002. – (Современная библиотека; Вып. 14) . – Ч.1. -176 с.; Ч.2. – 144 с.
2. Борцова Н.Н. Инновации в информационно-библиографической деятельности вузовской библиотеки / Н.Н.Борцова, Н.В.Лукашова // Научные и технические библиотеки. – 2007. - №9. – С.45-53.
3. Краснова Е.А. Место библиотеки в информационном обеспечении вуза / Е.А.Краснова, А.Ф. Аменд // Библиотечное дело . – 2007. – С.55-61. – (Приложение к ж-лу „Библиотековедение”).
4. Новітні інформаційні технології та бібліотека . – К.: Британська Рада в Україні, 2000. – 108 с. – (Бібліотеки в інформаційному суспільстві).
5. Свіркова Л. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів: нові тенденції і проблеми // Бібліотечний форум України. – 2008. - №1. – С 22-25.